

ROVANIEMI, PRUNTELIN KOSTEIKKO

Pruntelin kosteikon tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuutta ja lisätä vesilintujen elinympäristöä. Kosteikko on perustettu soistuneelle maa-alueelle, joka on ollut peltomaata ennen Kemijoen säännöstelyn alkamista. Kosteikolla kaivuu-uomien pohja on lähinnä turvetta, mutta kosteikon reunaosien uomissa myös savea.

Kosteikon vedenpinta vaihtelee Kemijoen säännöstelyn vuoksi. Vuorokausivaihtelu on Pruntelin alueella enintään n. 30 cm. Vedenpinnan korkeuden vaihtelu ylläpitää virtausta ja vesi vaihtuu kosteikkoalueella jatkuvasti. Kun vedenpinta nousee, veden alle jääneet maa-alueet tarjoavat elinpaikkoja ja ravintokohteita selkärangattomille ja vesilinnuille. Kasvillisuus sitoo vedessä olevia ravinteita, mikä edistää vesiensuojelua.

Miten kosteikko perustettiin?

- Kosteikko perustettiin kaivamalla matalia ja mutkittelevia uomia. Uomien leveys on 2-8 m ja syvyys 0,2-0,7 m. Matalat uomat luovat edellytyksiä puolisukeltajasorsien ravinnonhankinnalle.
- Kaivuumaat kasattiin saariksi ja kosteikon reunoille ja ne maisemoitiin.
- Saarten reunat ovat loivareunaisia, mikä helpottaa vesilintujen nousemista niiden rantavyöhykkeelle.
- Saarten vesirajassa on tasanteita, jotka ovat uomien lisäksi matalan veden ruokailupaikkoja.
- Reunapenkereet ja saaret alkoivat kasvittua nopeasti ja ne olivat jo kahden kesän jälkeen täysin kasvillisuuden peittämiä.

Kosteikon faktat

- Kosteikon toteutuneet kustannukset yht. 10 300 €:
 - o konetyöt 8 700 € sis. alv, josta Kemijoki Oy:n osuus 75 % ja Suomen riistakeskuksen Kotiseutukosteikko Life+ -hanke 25 %.
 - o Life+ -hanke laati suunnitelmat ja ohjasi maastotöitä, kustannukset 1 600 €
- Pinta-ala 2,9 ha, josta vesipinta-alaa 1,4 ha
- Keskisyvyys 0,4 m.
- Uusia ojia kaivettiin 400 m, joilla ohjataan ojitusaluiden vesiä kosteikolle.
- Alueelle kulkua varten tehtiin ura, joka on kapea ja mutkitteleva sulautuen lähimaisemaan.
- Kaivutyöt tehtiin 19.4.-3.5.2012

Kaivuumaat tasattiin ja maisemoitiin loivapiirteisiksi muodoiksi. Kuva Juha Siekkinen 26.4.2013.

Pruntelin kosteikko on monien kosteikkolintujen suosimaa aluetta. Esimerkiksi haapana hyötyy Pruntelin matalista vesialueista. Kuva Juha Siekkinen 13.6.2012.

Kosteikkohankkeen toteuttajat

- Maa- ja vesialueen omistaja Kemijoki Oy
- Hoidosta vastaavat Muurolan Erämiehet ry. sekä Valajaskosken metsästys- ja kalastusseura ry.
- Suunnittelu Suomen riistakeskus, Kotiseutukosteikko Life+ yhdessä em. tahojen kanssa.
- Urakoitsija Koneurakointi Otto Veikanmaa Tmi, Sodankylä.

Avovesikanavat kaivettiin mutkitteleviksi ja leveydeltään vaihteleviksi. Kaivuumaat kasattiin ja maisemoitiin saariksi ja kosteikon itä- ja länsipuolille reunapenkereiksi. Kaivuutöiden aikana maaperä ei ollut jäässä, mutta Otto Veikanmaa pystyi kuljettamaan kaivinkonetta puolen metrin paksuisen lumipeitteen päällä. Kuva Juha Siekkinen 19.4.2012.

